

Bez spolupráce by přehlídka nemohla fungovat tak dobře, jak funguje

rozhovor s Lenkou Janyšovou a Jakubem Hulákem

Mladá scéna se v Ústí nad Orlicí rozeběhla už podeváté. Pro většinu návštěvníků je to už samozřejmost a pravidelná položka v diáři. Na to, co všechno je před přehlídkou nutné zařídit a zajistit, jsem se zeptala organizátorů, Lenky Janyšové z Malé scény Ústí nad Orlicí a Jakuba Huláka z NIPOS-ARTAMA.

Mladou scénu pořádáte společně. U koho přípravy začínají?

Jakub: Mladá scéna začíná krajskými přehlídkami, které přímo nepořádáme, ale koordinujeme je prostřednictvím propozic. Dále svoláváme programovou radu, která dostane na stůl všechna doporučení z krajských přehlídek a z těch pak vybírá inscenace do programu Mladé scény. Dále domlouváme lektorský sbor, lektory seminářů a redakci. Po programové radě do toho zásadně vstupuje Malá scéna.

Lenka: V momentě, kdy víme, které soubory tu budou hrát, začneme zajišťovat hrací místa, technické požadavky, ubytování, stravu, prostory pro semináře, zkrátka veškerou organizaci v místě. K tomu zajišťujeme i financování přehlídky. Nejprve musíme získat dotaci Ministerstva kultury, Pardubického kraje a města Ústí nad Orlicí, případně hledáme další sponzory. Pak můžeme uhradit ubytování, lektorné, příspěvky na dopravu, techniky, propagaci a další náklady s přehlídkou spojené. Při tom všem neustále společně komunikujeme s Artamou a řešíme nejrůznější detaily – jak bude vypadat grafika, kam dáme jaká loga... Bez vzájemné spolupráce by přehlídka nemohla fungovat tak dobře, jak funguje.

Letos programová rada vybrala z 28 možných jen 13 inscenací? Proč tomu tak bylo? Jaké jsou pro výběr limity?

Jakub: Ke třinácti inscenacím jsme se rozhodli přidat dvě, zároveň ale dvě odpadly. Další náhradníky se nepodařilo zařadit z časových a prostorových důvodů.

Utajeným tématem letošní přehlídky je překračování vlastních limitů. Máte s Mladou scénou něco takového v plánu?

Lenka: Myslím, že letos jsme limity překročili, protože nachystat přehlídku nebylo úplně jednoduché. Rozhodli jsme se, že půjdeme do nového designu a to chvíli trvá, než se vybere a

připraví. A pak přišla nějaká únava.

Jakub: Jednak to byla únava a pak zasáhly některé okolnosti. Myslím, že nikdy nebyly tak náročné. Moje žena Lenka, která vlastně vše kolem Mladé scény vymýšlí, dodělává školu, já jsem pořádal Dětskou scénu a Lenčin manžel Mirek byl po nehodě těžce zraněný. Oba jsme tak měli úplně jiné myšlenky, ale nakonec jsme udělali, co bylo třeba.

A jaké má Mladá scéna limity finanční?

Lenka: Naší ideální představou je, že mladým lidem umožníme pobyt za co možná nejmenší náklady. Soubory tak mají zdarma ubytování v tělocvičně, dvakrát denně teplé jídlo a poměrně vysoký příspěvek na dopravu. Kromě toho každý účastník dostane dárek. S prostředky vycházíme relativně dobře, ale je to díky tomu, že přehlídku pořádáme ve vlastních prostorech a nemusíme platit velké nájem.

Jakub: Každá přehlídka by na tom mohla být finančně lépe. Mladá scéna je limitovaná kapacitou sálu, který pojme jen omezené množství diváků. Každý rok samozřejmě uvažujeme o tom, jestli bychom neměli hrát představení dvakrát, ale nakonec se shodneme na tom, že by to uškodilo atmosféře přehlídky. Je to sice celostátní přehlídka, lidí se tu vystřídá dost, ale pořád tu panuje rodinná atmosféra.

Jak se podle Vás vyvíjí a proměňuje studentské divadlo?

Jakub: Obor z různých zorných úhlů sleduji asi 25 let. Co se určitě mění a vyvíjí, je skutečnost, že na ZUŠky přichází stále víc aprobovaných absolventů DAMU a JAMU a to se pozitivně projevuje na tom, že ubývá nekvalifikovaných pedagogů. Naopak přicházejí lidé se vzděláním a soubory na ZUŠkách se výrazně posouvají a roste jejich kvalita. Ale to jen jeden z proudů. Další podobou jsou studentské soubory, které se ad hoc dají dohromady samy nebo pod vedením pedagoga. Ten proud, který vzniká samovolně se ale za ta léta logicky nijak zásadně nevyvíjí. Takové soubory vznikaly, vznikají a vznikají budou. A to, že se tu mohou vzájemně setkat, je jediné dobře.

-bez-

Divadlo v kině, Rosice: Amordie, černý jako šmér

Chtěli bychom udělat inscenaci „Jak sbalit kluka“

 rozhovor se souborem

Po představení sedím se souborem vzadu v zákulisí. Vedle nás leží na zemi oprátka a dřevěné nohy.

Proč kramářské písně? Proč tohle téma?

Vendy: Téma nám navrhl náš vedoucí Lukáš (Hemala, pozn. red.), my jsme si řekli proč ne? Nikdo to nedělá, my to uděláme, tak jsme šli do toho!

Zjišťovali jste si, jak taková kramářská píseň vypadala původně v dřívějších dobách?

Honza: Vedli nás hlavně režiséři Lukáš a Jarka (Eliášová, pozn. red.), důvěřovali jsme jim.

Co je pro vás hlavní sdělení inscenace?

Vendy: Dělalí jsme to hlavně pro pobavení diváků.

Andrea: Ale jsou tam i témata.

Holky: Nebýt naivní. (smích)

Reaguje publikum zde na Mladé jinak než u vás v Rosicích?

Martina: Podpora tady byla mnohem větší. Lidi reagovali, smáli se.

Vendy: I ten prostor tady je větší, tak to vyzní jinak.

Václav: Jsou tu evidentně zkušenější diváci, kteří ví, proč je to tak, jak to je.

Co vám přišlo nejzajímavější na procesu tvorby inscenace?

Vendy: To, že jsme to nacvičovali asi dva roky (smích).

Andrea: Myslím, že tam byl skvělý ten proces zlepšování, jak jsme postupně trénovali každý pohyb na jevišti.

Kluci: Bylo i zajímavé, jak jsme se učili artikulovat a pořádně mluvit tak, aby nám bylo rozumět.

Učil se vám dobře text?

Kluci: Docela to šlo, je toho hodně, takže člověk může občas něco zapomenout, ale jinak v pohodě.

Martina: Je to totiž veršované, takže se to dobře pamatuje.

Honza: Já už si pamatuju texty i všech ostatních. (smích)

Kdo vymyslel kostýmy?

Václav: Kostýmy jsme si vymýšleli sami. Vzali jsme si buď něco z divadla anebo z domu, co se nám k té naší roli prostě hodilo.

A co ta všelijaká scénografická udělátka?

Kluci: Všechno jsme to vymýšleli společně s Lukášem a Jarkou.

Co plánujete na příští rok?

Holky: No, my bychom hrozně moc chtěly udělat inscenaci s názvem „Jak sbalit kluka?“, je to totiž pro nás teď dost zajímavý. (smích)

Máte na to univerzální návod?

Martina: No... právě, že nemáme. (smích)

Vendy: Žánrově určitě komedii. Nebo něco v tom smyslu.

Kluci: Přesně, tragédií už bylo až moc.

Holky: Určitě něco úplně jiného.

Ještě mě zajímá, co znamená ten název souboru? Proč divadlo v kině?

Vendy: Protože to celý začalo v kině.

Martina: Jediný volný prostor u nás je totiž právě v kině. Je tam i pódium a můžeme tam zkoušet.

Holky: Začínali jsme na základce v divadelním kroužku, ale pak už jsme tam nemohli chodit, tak jsme založili tohle, je to v podstatě nová generace staršího souboru z Rosic.

-vita-

loutkové
mimikatragedie karma
fascinující šílenost
osud neobyčejné
divadlo
manipulace kytice
nedramatično hudba
primární herci
Čechácci

Poslyšte písničku hezkou...

Rosický soubor vstoupil, společně se svými principály Lukášem Hemalou a Jarkou Eliášovou na půdu nejistou a všelijakými kroky zbrzděnou. Zkuste písničky o mordech z lásky zaujmout na tržišti kypícím mnoha zvuky, vůněmi a náladami. Není to lehké. Proto se může zdát snadnější zaujmout publikum, které spořádaně sedí v divadelním sále, a je přímo dychtivé poslouchat. To ovšem není o nic snazší – spíše naopak. To pak vyplavou na povrch všechny nepovedenosti a technické nedostatky, neozkoušené jeviště a tréma také udělají své.

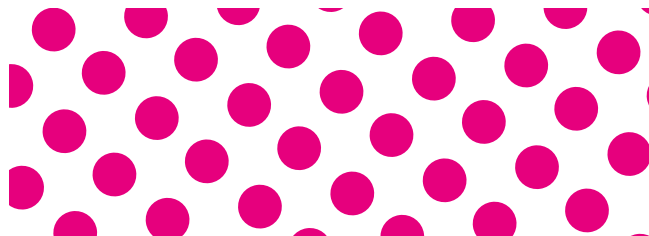

Přitom samotný projekt „komiksového kabaretu“, jak to nazval kolega, je velmi zajímavý a zjevně režijně dobře připravený, gagy a vizuální efekty oplývající. Už od samotného neobvyklého názvu Amordie, černý jako šmér, který evokuje jednak propojení lásky a smrti, a zároveň signalizuje černočernou podstatu jednotlivých příběhů, vyprávěných v kombinaci zpěvu, deklamace a pohybového divadla. Představení začíná přehlídkou bizarních postav, které se v jednotlivých epizodách objeví, a pak se postupně představí tři kramářské písni. Princip prezentace řady kreslených obrázků je nahrazen lehce rozpohybovanými živými obrazy, mezi nimiž se vždy na chvíli zatáhne a znovu roztáhne rudá opona. Jednotlivé obrazy jsou navíc rytmizovány údery na buben. Tři příběhy, tři lásky a následné tragické či spíše tragikomické efektní mordy. Využití výtvarných prostředků, loutkové pohybové stylizace postav, hra s předmětem i s maskou dokáže chvílemi

vytvořit velmi sugestivní obrazy. Divákům bezpochyby utkví v paměti smrt, jejíž maska se objeví po odhrnutí závoje jedné z dívek, nohy oběšencovy, visící zpoza opony, či nebohá dívka vlečená na oprátce.

Děj chvílemi odsýpá až překotně, takže se k divákovi se přes rampu nedostanou mnohá slova a tedy zásadní informace, a v případě třetího příběhu je celý děj natolik komplikovaný, že se v něm úplně ztratí. Je zjevné, že hercům chybí zkušenost především v kontaktnosti s divákem, která je právě pro kramářské písni zásadní. Tréma a vědomí odpovědnosti, a patrně i osobní plachost nedovolí protagonistům více se odvázat, s texty si pohrát a vlastně si to divadlo užít. Jistější jsou si herci v pohybové stylizaci, ale slov jako by se báli. Takže se představení rozpadá do více či méně povedených momentů. Pekelné soustředění je sice patrné, takže jim držíme palce, ale co platno, jako celek to nefunguje. Rozjezdová dráha je tedy dobře nastavena, teď je tedy potřeba nebát se, šlápnout do toho a divákům se předvést. A u kramářských písni nebude na škodu, když se to trochu přežene a třeba se vezme do hry i ta neposlušná opona.

Jana Soprová

Snaha o nadlehčení tragické události humorem.

Em.

??? provedení staré předlohy s „velkou“?chtěnou? srandou.

N. J.

Hořké, ale zahrané s lehkostí. A ty kořeny miluju!

Ovín

Nezkušená a hektická, leč zábavná hra.

M.

ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm: Já...?, My...!

Věci nejsou důležité

 rozhovor se souborem

Trochu jsem si vás lustrvala a dočetla jsem se, že jste svou prvotní inspiraci čerpali také z Havlových Antikódů. Jak jste se k nim dostali a v čem vás to při tvorbě ovlivnilo?

Magda: Dělali jsme improvizace a přemýšleli jsme o tom, co dělat za představení. A Lucka (vedoucí souboru, pozn. red.) přinesla Antikódy.

Aneta a Barbora: Ale už předem jsme věděli, že chceme dělat

téma manipulace. Vycházeli jsme z dramatických cvičení a improvizací a nakonec nám přišlo jako skvělý nápad to dát dohromady s Antikódy, kde se téma manipulace taky objevuje.

V popisu inscenace je řečeno, že hlavní hrdinka Zuzka je sice Zuzka, ale může to být i kdokoli jiný, kdo sdílí obdobné pocity. V čem je podle vás Zuzka jiná než ostatní?

Všichni: Má svůj názor, má svůj názor!

Magda (představitelka Zuzky): Nechce být jako ostatní, chce si jít za svým snem. Ale i když lidi říkají, že si chtějí jít za svým snem, stejně si za ním nakonec nejdou.

Aneta: Mně přijde, že Zuzka je určitou vytyčenou postavou, která může vyjadřovat inspiraci pro kohokoliv z lidí.

Z představení jsem si zapamatovala větu: "Věci nejsou důležité." Co je teda důležité?

Barbora: JÓ, to tam říkám já! (smích) Kdysi jsem četla, že život se skládá nejdřív z velkých kamínků, mezery mezi nimi vyplňují malé kamínky a zbylý prostor vyplní písek. Velké kamínky jsou to důležité – to je život, rodina, láska; malé kamínky jsou třeba zájmy a podobně a písek jsou ty nedůležité drobnosti. Ale důležité je kolem sebe mít lidi, kteří vás mají rádi, mít vlastní postavení k určitým myšlenkám a tak...

Jakub: Tou větou je myšleno, že nejsou důležité materiální povrchní věci, podstatný je prožitek, obohacení ducha.

Jak v názvu souboru, tak v názvu vaší inscenace se vyskytují tři tečky, co pro vás znamenají?

Aneta: Na to si musí odpovědět každý sám.

Štěpán: To možná ještě objevíme...

Holky: Ptáme se: kdo jsem já, kdo jsme my? Společnost, ve které žijeme, anebo jsme Zuzka?

Jak jste přišli na jméno Zuzka?

Aneta: Já jsem to plácla, protože moje kamarádka je Zuzka, a všichni se toho chytli.

Barbora: Zároveň je to hodně časté jméno a nikdo z nás Zuzka není.

Magda: Původně jsme dokonce přemýšleli, jestli budeme hrát o Zuzce, nebo o Zuzkařáku – o klukovi... (smích)

Holky: Ale Zuzkařák nezní dobře.

Proč je hlavní postava holka a ne kluk?

Holky: Máme jenom dva kluky a byla by škoda je nevyužít. A teď mě napadá – kdyby v obecnstvu seděla nějaká feministka, tak aby ji to třeba neurazilo...

Kluci: Je ve finále jedno, jestli je to kluk nebo holka, protože to sedí na každého. Divadlo je jenom prostředek, jak příběh lidem ukázat.

Lucka (vedoucí souboru): Až to budeme hrát příště, mohl by si Zuzku zahrát někdo jiný – to jsme ještě nezkoušeli...

-jita-

snění
plakátek rodina
zajímavé originální
skvělý plenta
industrializace mindfuck
zařazení osobitě téma
šťastné líbilo
svoboda

Já...?

Svět očima teenagerů

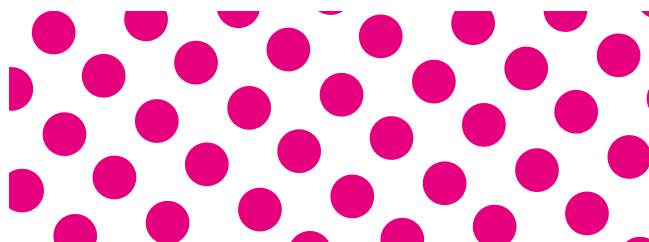
Autorská představení, v nichž můžeme bezprostředně vnímat autentické názory protagonistů, na takový festival jako Mladá scéna jednoznačně patří. Jsou vždycky výrazným oživením, a mnohdy též předmětem velkých diskusí. Ne snad pro to, že by přinášely nějaká překvapivě nová témata, ale spíše proto, že nutně musí docházet k rozdílným pohledům a hodnocení generačním, ale i zkušenostním.

Hodně mladý soubor z rožnovské Zušky, v němž ty nejmladší členky ještě nedosáhly věku s koncovkou „teen“, přivezl představení Já...?, které tematizuje názory a zmatky mladých lidí, přirozeně se vymezujících proti starší generaci rodičů a učitelů, kteří jim připadají hloupí, pragmatičtí, nebo rezignovaní. Hlavní hrdinkou je tu Zuzanka, jejíž narození na počátku vidíme doslova v přímém přenosu. Poté sledujeme ve zkratce její dospívání, vymezování se proti rodičům, uzavírání se do vlastního vnitřního světa, její pocity outsidera, který si nerozumí ani s povrchními spolužáky a touží po možnosti rozletět se do světa volně jako pták. Tak, jak o tom kdysi snila i její matka, jak naznačila pohybové etuda na počátku. Inu, kdo z nás takové sny neměl...

Zuzanka je konfrontována se světem, který je plný divných lidí – stínů, které tančí ukázněně valčík, a rezignují na sólové tance. Dívka se izoluje od zlé skutečnosti plynovou maskou nasazenou na obličej, a uníká do snového světa, který je však také děsivý a zamotaný. Pak je rodiči vyhnána do pracovního procesu, do továrního stereotypu, který jí nemůže přinést nic jiného než zklamání. Takže nakonec smířena s realitou už také tančí valčík společně s ostatními. Divák očekává a vlastně si přeje její vzpouru, ale ta se nekoná. A právě tímto bodě došlo k rozdílnému hodnocení od generačně rozdílných diváků – ti mladší se s pochopením a jistým ztotožněním soustředili na pocity svých vrstevníků, zatímco my starší jsme hledali příběh - drama, které se nekonalo. Jako celek tedy představení působilo jako jakési listování katalogem problémů, s nimiž se teenageři potýkají a nevědí si s nimi rady – takže logicky převládá pocit beznaděje nad tím, jací jsou lidé kolem mě a jaký hrozný život mě to čeká... Není ovšem možné, aby tezoovitý, ve zkratce podaný příběh nepůsobil plakátově. Dobrá,

nic proti tomu, ale tady jde spíše o to, nesdělovat pouze názory, ale sdělovat je divadelně, dramaticky, a tedy pro diváka atraktivněji. Že to nevyšlo, přičítám nezkušenosti souboru. Protože v představení náznaky zajímavých momentů, které by se daly rozpracovat, jsou. Ať už je to konfrontace světa stínů za plentou a světa konkrétního jedince na předscéně, či zajímavá práce s bílým plátnem, které se proměňuje v různé rekvizity, ať už v hranici mezi snem a skutečností, Zuzčinu postel či dokonce její hlavu, v níž se míhají tančící kořeny a taky jeden směšně hororovitý brouk. Jsou tu nahozeny i různé zajímavé motivy, ať už generační problém, ekologie, konfrontace možností zaměstnání apod. Ale vše zůstává jen v zárodku, obrazně řečeno – nápady sice na scénu došly, ale jejich rozpracování zůstalo ve zkušebně. Pro soubor My... byla tedy Mladá scéna jakýmsi křtem ohněm, vstupem do festivalového světa, kde už nejde jen o to předvést něco pár kamarádům nebo si zkusit jen sami pro sebe. Je to první krůček do světa divadla, které těší i bolí. Přeju jim, aby vydrželi.

Jana Soprová

Silné téma v jednoduchém a rychlém ději.

Em.

Silné sdělení, chvílemi na hraně trapnosti.

N. J.

A kdo jsi ty? Já jsem... brouk.

DIDI

Často jsem se dokázala do role vžít, i do role mladých, přesněji malých herců.

B. B.

Pro mne nejlepší hra dne = rozdělení postav hercům.

M.

Pro mě to bylo docela "ohrané".

Milan

Nevyužitý potenciál nápadu hry. Dobrá práce s hlasem. Úžasný nápad živého stroje.

Kika

GT Hlinsko: Havlovy kráťasy: Ela, Hela a stop

Havlovi k osmdesátinám

 rozhovor se souborem

Holky, na začátek si pojďme ujasnit: jak podle vás vypadá typická flundra, o které je v inscenaci řeč?

Kája: (smích) Flundra je vždycky paní v levé části publika, zhruba v první, druhý řadě, kterou si pokaždé vyhlédneme a je to pro nás ona. Dá se říct, že každý je oblečený méně cudně než my dvě jako Ela a Hela, takže flundrou může být prakticky kdokoli.

Potkaly jste někdy v reálném životě nějakou Elu nebo Helu?

Kája: Jsme spolužačky a máme ve třídě dvě takové holčiny, který jsou taky hodně upjatý. Není to sice až tak vyhnané do extrémů, ale měly jsme kde hledat inspiraci.

Váš soubor byl ze Šrámkova Písku doporučen na Hronov s Havlovou Vernisází. Takže je to tak, že teď v Hlinsku „děláte Havla“?

Kája: K Havlovi jsme se dostali skrze Ladu Leszkowovou, která vede GT Hlinsko. Lada chtěla udělat Havlovy jednoaktovky, protože loni na podzim by Havel oslavil osmdesáté narozeniny.

Viki: Navíc u nás v Hlinsku chceme ukázat, že Havel psal i takovéhle hry. Spousta lidí ví, že to byl politik, prezident, ale už nevědí, že psal takhle dobré věci, že psal takové hry – takže to chceme trochu přiblížit.

Hrajete v Hlinsku pro vaše místňáky nějak stabilně?

Kája: Po letních prázdninách se vždycky rozhodujeme, co budeme hrát, a když to dáme dohromady, tak máme většinou někdy na přelomu zimy a jara premiéru. A pak v Hlinsku hrajeme na našem festivalu, který shodou okolností začíná právě zítra (mezinárodní festival Artsy Fartsy Hlinsko pozn. red.).

Viki: Letos se našemu souboru podařilo vyprodukovat hned tři kusy. Jsou to Havlovy Kráťasy – tedy různé Havlovy jednoaktovky, potom hra Dva, kterou vytvořily mladší děti z našeho souboru a stand-upy, které si vytvořili všichni členové souboru – ti velcí i ti malí.

Takže Havlovy kráťasy jsou sérií Havlových jednoaktovek?

Kája: Ano, přesně tak. Na podzim jsme uvedli večer pod názvem Havlovy kráťasy a ten se skládal z Ely, Hely, z Vernisáže, z Motýla na anténě, ze hry Perpetuum mobile a ...

Viki: ...ještě tam byli Pižďuchové.

O absurdních dramatech se někdy tvrdí, že už se dnes „nedají hrát“. Jejich tematika byla silně našroubována na dobu, v níž hry vznikaly, a dnešnímu divákovi už nemají co říct. Co na takový názor říkáte? Má smysl Havla hrát ještě dneska?

Kája: Třeba Ela, Hela a stop byla úplně zapomenutá a ztracená hra a našla se až před pár lety, takže si nemyslím, že by byla nějak známá, nebo dokonce profláklá.

Viki: Tu nadčasovost ukazuje hodně právě Vernisáž...

Kája: Naše Vernisáž je trochu předělaná. Myšlenka zůstala úplně stejná, akorát to teď sedí i na naši dobu. Není to tak, že by se Havlovy věci nedaly hrát.

Holky, máte dobré vychování a etické zásady?

Holky: Tu a tam...

-jita-

kontrast
nářez
výborný
15 minut
děkuju
úžasný
loni
hustý
první představení
dobrý
skvělý
wow
vtipné
krása
absurdita

Svým způsobem stand-up comedy

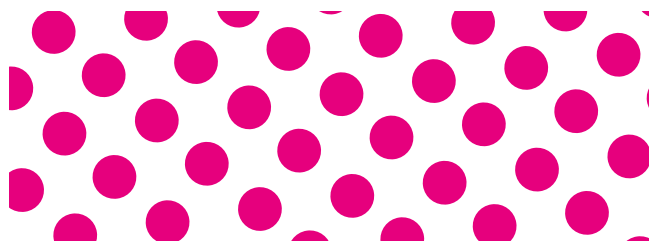
Je příjemné zjištění, že hry Václava Havla stále žijí. Zdá se, že jeho raná aktovka o dvou stopujících starých pannách Ela, Hela a stop patří mezi oblíbené kousky na amatérské scéně. Důkazem je i to, že i loni se na Mladou scénu probojoval tento titul v provedení jiného souboru a sklídil dobrý ohlas. Čím tato Havlova hra láká? Pomineme-li samotnou osobnost někdejšího prezidenta, pak je to jistě mj. jednoduchá scéna, jednoduchá zápleтка a komorní obsazení. Příležitost pro dvě zdatné herečky. Může se to hrát o mnoha věcech: jako pouhá komická hříčka, eskamotérská exhibice slov, příběh dvou rozhněvaných proti nepřejícímu světu, jako nadčasová absurditka, jako úvaha o tom, jak nesnadné je překročit začarovaný kruh svých životů či jako hra o touze po svobodě.

Soubor GT Hlinsko jako by uloupil ode všeho kousek. V každém případě přivezl inscenaci kypící energií a hereckou chutí. Na předscéně, limitovány zataženou oponou, dvě mladé herečky, oblečené black-and-white, v lakovkách na podpatku rozhodně nepřipomínají staré panny. Působí působivě, ale zároveň jako dvě slepice, žijící v uzavřeném světě svých etických zásad, které patrně nebyly vždy tak pevné, jak se snaží předstírat. Nyní se tváří, že mávnout při autostopu na projíždějící auto je pro ně hotovou etickou sebevraždou. Tak si aspoň mohou společně notovat, jak je svět na ně zlý, takže jim nezbyvá než se spolehnout jedna na druhou, i když si vzájemně nemohou odpustit dávné hříchy mládí. A vlastně si tak podvědomě přiznat, že je jim v rituálech vzpomínek dobře.

Příběh nemá jasné časové ukotvení, je tu výrazná nadsázka, v tomto případě několikanásobná, a zdůrazňuje absurditu až artistním způsobem. Nicméně, zůstaly tu některé dobové údaje pro diváka matoucí, které by neškodilo z textu vyškrtnout. Technicky dobře vybavené herečky (jak po stránce mluvní, tak mimické i gestické) pálí proudy energie přímo do hlediště. Svým způsobem je to tedy stand-up comedy, v níž neexistuje čtvrtá stěna. S diváky se nejen koketuje, ale doslova se jim nedopřává oddech. Je to tedy vděčná formální exhibice – ale herečky svým zaujetím a vtažením diváků do svého světa zároveň nabízejí i možnost zamyslet se nad tématy, které hra nabízí. Což ostatně ukázala i následná diskuse po představení. Osobně bych fandila realizaci původního plánu, zahrát představení přímo u silnice, kde by herečky byly z jedné strany obklopeny projíždějícími auty a na druhé straně diváky. Panu Havlovi by se takový site-specific jistě líbil.

Jana Soprová

Stand-up comedy.

Em.

Herečky, které budou mít Thálii.

N. J.

Lída je asi dobrá holka.

DIDI

Byla to extrémní a zábavná bomba.

Milan

Tyhle holky určitě mají etické zásady a díky tomu i dobré společenské postavení (alespoň na Mladé).

Ovín

Groteskní hra, stereotypy "hloupých" kamarádů.

M.

Dostáváme se k jádru, prázkladu herectví jako takového

 seminář Improvizace — skok do neznáma

Lektorka Jana Machalíková jako vždy projíždí úvodní kolečko a ptá se na důvody, proč si účastníci vybrali právě tento seminář. Očekává, že většina z nich odpoví, že dělají improvizací ligu a že chtějí prohloubit svoje znalosti a možná si zkusit i jiné druhy divadelní improvizace. Pak představuje svůj koncept: pokusí se naučit své seminaristy, že je nemá vést pouze hlava a nápady v ní, ale také tělo. Chce, aby se účastníci naučili vnímat a soustředit se pouze na tady a teď.

Poté přichází malá rozcvička. Jana si už sundala boty i sluneční brýle, což znamená, že to zřejmě nebude legrace. Stoupá si do sumo postoje a nabádá k tomu i ostatní. Poté začíná nekontrolovaně rozhazovat rukama – podobně jako olympijští běžkaři. Ostatní nejistě opakují Janiny pohyby, které Jana komentuje slovy: „Nechte ať si tělo dělá co chce, nelimitujte ho myšlenkami, ty nás někdy zavádějí tam, kam nechceme. Sleduj, co tvoje tělo dělá, které svaly se zatínají...“ Pak přichází náhlé uvolnění. Jana zdůrazňuje, ať seminaristi zavřou oči a svým vnitřním zrakem si projedou ramena, ruce, kolena... Ptá se, co cítí, kde je šimrá, kde cítí tlak nebo napětí. Mezi každý cvik pak vkládá takzvaný „vlastní tanec“, což je uvolňující cvičení, při kterém všichni tancují, co je zrovna napadne, a uvolňují se tak od napětí. Evidentně cílí na stoprocentní uvolnění. Někteří účastníci (především pak mužská sekce) se jen těžko dokáží soustředit, v místnosti je horko a oni se ještě stále neoprostili od konceptu „tohle je trapný“ nebo „tohle dělat nebudu“. Jana je ovšem většinou tak charismatická, že si sjedná pořádek a obnoví soustředění bez zbytečných slov.

Machalíková také snadno pozná, kdo je ve svém projevu nepravdivý. Kdo neprožívá, to co má, kdo jenom napodobuje vnějškově ostatní, kdo je bez motivace. Další dvě cvičení také sledují napětí v těle. Jedno spočívá v představě svítícího nosu: co se tedy děje s tělem, když nám svítí nos a snažíme se s ním ozářit co nejvzdálenější místa. Seminaristé chodí po místnosti s vystrčeným nosem, v úplném tichu a s podivným napětím v těle. Další úkol je podobný, akorát nebude svítit nos, ale budeme chytat králíka – nebo lépe: chytat se chytat králíka. Všichni se tedy chystají na skok, ale nikdo neskáče – ani nemá, neboť to nebylo v zadání. Účastníci se opět pohybují po prostoru a chytají / nechytají imaginární králíky. Jeden seminarista toto napětí nezvládl a odchází si pod záminkou telefonního hovoru odskočit na chodbu. Seminář je opravdu intenzivní a vyžaduje veškerou pozornost a soustředění, ne každý to může ustát.

Dále přichází asi nejzajímavější část prvního seminářového dne. Jana Machalíková ještě přidává na obtížnosti a vysvětluje hru na „orly a kuřata“. Důležité je, že po celou dobu akce musí být stále všichni v roli a s pocitem, který si vytvoří, nikdo nesmí ani na chvíli vypnout, odbourat se, smát se. Nejdříve se všichni sbalí do klubíčka a mají se co nejvíce vcítit do role kuřete: malého, bezbranného, nesebevědomého. Z tohoto se postupně, pomocí napětí těla, seminaristé přeměňují na orla – tedy na přesný opak kuřete. Nikdo se nepitvoří, nejde o vnější zobrazení, ale především o vnitřní pocit. Dostáváme se k jakémusi jádru, prázkladu herectví jako takového. Začíná hra samotná. Je jeden orel, který se zvolí sám, a přemění se z kuřete. Pak hra pokračuje jako zpomalená honička. Orel chytá kuřata a ta se po chycení proměňují na orla. Proměna samotná probíhá někdy i třicet vteřin, jak se mění vnitřní pocit chyceného. Jana to komentuje po vzoru Stanislavského slovy: „Mrtvé tělo, mrtvé herectví.“ Pro mě, jako pro pozorovatele, je to neuvěřitelné divadelní moudro. Jaké obrovské napětí je ve sledování této jednoduché hry, jak moc vtažený do děje můžu být, proč je napětí téměř větší, než při klasických inscenacích? „Protože konečně hraje tělo,“ uzavírá seminář Jana Machalíková.

-víta-

Lektorský sbor Mladé scény 2017

Jana Franková, herečka, pedagožka, vedoucí Dismanova rozhlasového dětského souboru

Jana Soprová, divadelní kritička a pedagožka

Roman Černík, pedagog, divadeník, aktivista

Tomáš Žižka, scénograf, režisér a performer

Ivo Kristián Kubák, režisér, zakladatel nezávislého divadelního souboru Tygr v tísni

I MLADÁ SCÉNA MÁ SVÉ LIMITY

Programová rada Mladé scény 2017 vybírala celkem z 28 inscenací doporučených z krajských postupových přehlídek, do programu celostátní přehlídky se jich ale nevešlo víc než 13, tedy ani ne polovina – z důvodu kapacitních limitů. Nabízíme vám zde proto aspoň seznam inscenací, které měly také doporučení na Mladou scénu, ale do programu se zkrátka nevešly. (Soubor OLDstars se do programu vešel, ale měl limity časové a nemohl přijet zahrát v termínu přehlídky.)

OLDstars, Praha, ved. Tomáš Staněk, inscenace Jméno

Freak Out, ZUŠ Vladimíra Ambrose, ved. Hana Šprynarová, inscenace Stepfordská akademie

Effrenata, Žďár nad Sázavou, ved. Jana Mířková, inscenace Dýchej

KUKI-KUKI, ZUŠ Železný Brod, ved. Milana Vilušinská, inscenace Buněčná paměť

Charlieho foxíci, Gymnázium Jiřího z Poděbrad, Poděbrady, ved. Kateřina Urbánková, inscenace Škola základ života

Spirála, GaSoŠe Vimperk, ved. Vendula Slepíčková, inscenace Můj tanec se světem

HawaDrama Pardubice, ZUŠ Pradubice, ved. Petra Zahradníková, inscenace Život a doba Firrivachtyvachty

Taneční a pohybové studio Magdaléna, Rychnov u Jablonce nad Nisou, ved. Ludmila Rellichová, inscenace Milióny v jednoho člověka...

JAKKdo, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř, ved. Jarka Holasová, inscenace Musí to být?

Nabalkoně, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, ved. Markéta Zborníková, inscenace Stojí hruška

Spoušť, Gymnázium Jihlava, ved. Ivana Fexová, inscenace In anima

Kotůček, ved. Táňa Pospíšilová, inscenace Ze života hmyzu

ZDIVIDLA Ostrava, LDO ZUŠ Eduarda Runda, ved. Alexandr Rychecký, inscenace Baletky

LDO ZUŠ Vsetín, ved. Kristína Fusková, inscenace Impuls

Prohlášení

Já nejsem Vítek Malota!

Přátelé, musel jsem sepsat oznámení, kdo uvidí jméno Vítek, automaticky si ho spojí s Vítkem Malotou, není tomu tak! Já, Vítek Zborník, nenosím motýlky, zato nosím o dost častěji pruhovanou triku. Pravdou je, že vtipem hýřím přinejmenším stejně, máme i podobný účes, vzrůst, stavbu těla... a vlastně si nás můžete docela dobře splést.

-vita-

Program

9.00 semináře / 180'

12.30 oběd

14.00 Ruka boží, DeMentosky, ZUŠ R. Schumann, Aš / 40' / RD

15.00 Andrew Coffey – vyprávěj příběh, Divadlo Vydýcháno, ZUŠ Liberec / 20' / MS

15.40 diskuse / 60'

17.00 Tracyho tygr, Buddeto! Soukromá ZUŠ Trnka, Plzeň / 60' / RD

18.00 večere

19.00 diskuse / 30'

20.00 The Strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde, The English College in Prague, Praha / 60' / RD

21.15 diskuse / 60'

MS - Malá scéna, RD - Roškovto divadlo

Otázky

aneb nad čím nám první den zůstává rozum stát

Proč má Jakub Hulák ponožky v sandálech a ještě s dírou?

Kdo ze seminaristů nahlásil bombu v Praze?

Je David Slížek opravdu doma nebo je to jenom výmluva?

Kde je Roman Černík?

Kde je Heidi Hornáčková?

Kde je Adam Doležal?

Kde je Petra Slížková?

Kde je Veronika Vaculíková?

Kde je Veronika Poldauf Riedlbauchová?

Kde jsou Mrázek a Malota z loňské redakce?

Kde jsou všichni?!

Odpovědi nám přineste do redakce
nebo pošlete na redakcems@seznam.cz!

Po roce

po cestě do Ústí
v radost vyústí
na Malý dojit si
na malou
i když už dávno
nejsem tu za mladou.

Jasanka Kajmanová

Jídelníček

Oběd

Rýžová polévka s hráškem

Smažený vepřový řízek, bramborová kaše, zeleninový salát

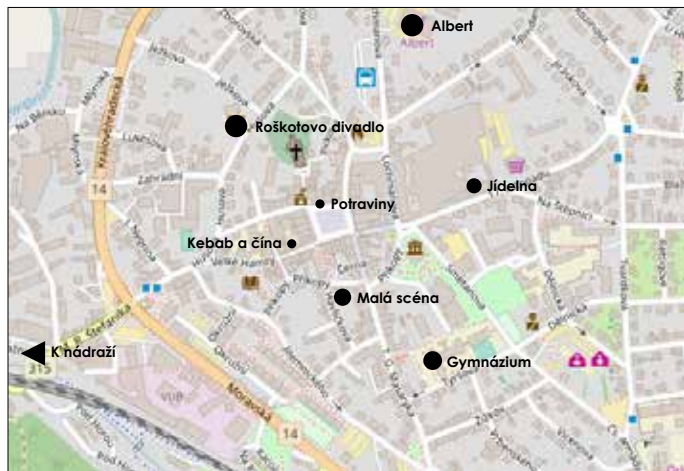
Zeleninový talíř, pečivo

Večere

Kuřecí na paprice, těstoviny

Špagety s kečupem a sýrem

Mapa

-vita-

Kdo páchá Mladou na Malý?

Simona Bezoušková, Jitka Hejlová, Vít Zborník, Lenka Huláková, Jakub Hulák, David Slížek, a další.

Nepochází jazikowou koregtůrou...